

Aktuální dění v evropském prostoru

Konference BBE – 4-5.11.2025

Jan Habart

Konec daně z tepla z bioplynu (Lex OZE III)

- Lex OZE III (87/2025 Sb.), účinný od 1. 8. 2025 ruší spotřební daň z tepla vyrobeného z bioplynu v kogeneračních jednotkách
- Daňová úleva platí pro všechny provozovatele BPS dodávající teplo do sítě i pro vlastní spotřebu
- Zrušení se týká i evidenčních a ohlašovacích povinností, čímž se snižuje administrativní zátěž

Efekt: snížení administrativy jak na stěně provozovatelů, tak na straně státu

- Změna přináší rovné podmínky mezi teplem z bioplynu a z jiných obnovitelných zdrojů

Narovnání podmínek podpory pro zdroje 2013

- Výše podpory srovnána se zdroji z roku 2012
- Režim podpory zachován: zelený bonus (nově čtvrt hodinové zúčtování)
- Při využití tepla $\geq 10\%$ čisté výroby elektřiny (ročně) → dorovnání do výkupní ceny 4.444 Kč/kWh (kompenzace zrušeného dodatkového bonusu KVET)
- Účinnost: od 1. 8. 2025
 - První platba: již v Q3/2025
 - Celkový efekt: +0,5–1,0 Kč/kWh (vs. původní sazba 2013)
- Výsledek po 3 letech jednání

Reforma provozní podpory elektřiny z BPS

- Současný stav: podpora elektřiny z bioplynu bez ohledu na situaci na trhu
- Problém: výroba i při nízkých nebo záporných cenách → neefektivní využití podpory
- Cíl: zaměřit podporu do hodin s vyšší tržní hodnotou elektřiny, nevyrábět v diagramu FVE
- Bioplyn díky akumulaci umožňuje řízení výkonu a poskytování flexibility

Pásmový tarif

- Myšlenka: podpora výroby elektřiny z bioplynu pouze v hodinách s vyšší tržní cenou elektřiny.
- Cíl: cílenější využití veřejných prostředků a větší vazba na systémovou hodnotu výkonu.
- Model: výrobná může využít provozní podporu jen v hodinách, kdy je na vrhu vyšší cenu (zejména ráno a večer).
- Analýza CZ Biom & EY (2025): „Identifikace vhodných časových pásem provozu BPS“
 - nejvyšší ceny: 4–10 h ráno a 16–21 h večer.
- Očekávaný efekt: podpora „špičkovacích BPS“ → nižší rozpočtová náročnost na MWh podporované výroby.

Pásmový tarif: výsledky modelování

- Rozdíl v měrné podpoře na MWh malý, ale celkový rozpočtový náklad klesá o 40–50 %, snižující se náklady na vyrovnávání přenosové soustavy
- Nejefektivnější varianty s 14 h provozu (2×7 h)
- Připravenou pozměňovací návrh, nebyl přijat

Režim provozu	Denní provoz [h]	Roční výroba [MWh]	LCOE [€/MWh]	Průměrná prodejní cena [€/MWh]	Měrný náklad podpory (CfD) [€/MWh]	Roční náklad podpory (CfD) [€/rok]
2 × 5 h	10	3 300	211,7	108,6	102,7	338,8
2 × 6 h	12	3 960	200,9	104,7	95,9	379,8
2 × 7 h	14	4 620	193,2	100,2	93,0	426,9
24 h (srovnávací)	24	7 500	177,8	85,0	92,7	695,6

Valorizace provozní podpory

- Výzva: růst cen vstupů (substráty, energie, služby, práce) zvyšuje provozní náklady
- Současný mechanismus: valorizace se odvíjí od monitoringu vstupních cen; je však vhodné jej dlouhodobě rozvíjet tak, aby:
 - lépe reflektoval strukturu nákladů bioplynových stanic
 - byl pravidelný a transparentní
- Návrh sektoru: zvážit doplnění metodiky o objektivní statistické indikátory
 - např. index vstupů do zemědělství (ČSÚ)
 - pro rok 2024 by odpovídala ~4 668 Kč/MWh
- Cíl: zajistit dlouhodobou ekonomickou udržitelnost, modernizace a přechod zdrojů k flexibilitě

EUDR: Aktuálně (21. říjen) návrh Komise ke zjednodušení

= Nařízení o odlesňování, které má zabránit dovozu dřeva a dalších komodit z oblastí odlesněných po 31. 12. 2020. Výrobci a dovozci musí doložit legální původ a sledovatelnost dřeva až k místu těžby.

- Zpracovatelé biomasy a obchodníci (downstream) nebudou muset podávat hlášení do IT portálu EUDR (DDS), tato povinnost bude vyžadována pouze od majitelů lesů/importéra
- Mikro a malé podniky (z low-risk zemí) budou podávat pouze jednoduché a jednorázové hlášení do EUDR IT systému

Prozatím žádný návrh Komise k odkladu, nicméně:

- Pro mikro a malé podniky, povinnost EUDR bude pro ně platná od 30.12.2026 (+6/12 odklad měsíců oproti současnému znění EUDR)
- Pro střední a velké podniky povinnost EUDR bude stále 30.12.2025, nicméně přidán 6 měsíční odklad povinnosti kontrol

EUDR: Aktuálně (21. říjen) návrh Komise ke zjednodušení

- Návrh Komise se zdá být kompromisem mezi komisařkou Jessikou Roswallovou a Teresou Ribera (výkonná viceprezidentka) po jednání s von der Leyenovou
- Obecně pozitivní reakce z **EPP** (lidová rada) a **S&D** (sociální demokraté), negativní reakce **Zelených**
- Negativní reakce z Německa: kritika Komise kvůli **absenci bezrizikové kategorie** a žádného odkladu pro velké společnosti
- Pár zjednodušení pro zemědělce a lesníky, nicméně bez zjednodušení pro importéry na EU trh

Bioeconomy strategy: Bioenergie jako hrozba pro bioekonomiku?

= Strategie pro bioekonomiku, která je v současné době jen ve verze návrhu a nejsou (prozatím!) navrženy žádné legislativní konsekvenční rámce

- Z dostupného úniku připravované strategie bioekonomiky je bioenergie vykreslená jako konkurent OZE a materiálového využití biomasy
- Dokument zavádí “kaskádový princip” (hierarchii nakládání s biomasou), kde je spalování považováno za poslední možnost využití biomasy, nikoliv jako součást oběhového systému
- Strategie navrhuje omezení finanční podpory pro sektor bioenergie
- Zároveň by nemohlo být na členských státech rozhodnutí jak implementovat kaskádový princip
- Strategie navíc nereflektuje přínos bioenergie s CCS k dosažení emisním cílům

Ecodesign: Nová hrozba pro krby kamna a kotle

Ecodesign definuje technické požadavky na energetické spotřebiče včetně lokálních topidel na tuhá paliva, kdy stanovuje minimální sezonní účinnost a emisní limity

- Návrh Komise nové směrnice o Ekodesignu pro kotle a kamna na biomasu přináší zásadní hrozbu
- Podle návrhu by technické požadavky na nová zařízení mohly vyřadit až 90 % současných modelů a dramaticky tak zvýšit jejich cenu
- Návrh emisních limitů je i za hranou fyzikálních možností kotlů a kamen na tuhá paliva – návrh pro PM je na úrovni 3 mg/m + revize požadavků na CO a NOx
- Technologicky by se dal tento návrh splnit pouze s použitím elektrostatických filtrů nebo katalyzátorů – výrazné prodražení a neustálé připojení k elektřině

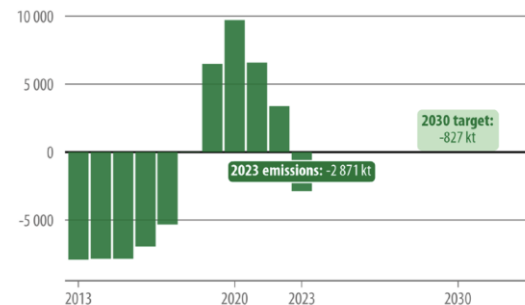

LULUCF: Nová data ukazují znepokojivý vývoj absorpce uhlíku v půdě

Land Use, Land-Use Change and Forestry přináší jak nové příležitosti pro bioenergii, tak i rizika

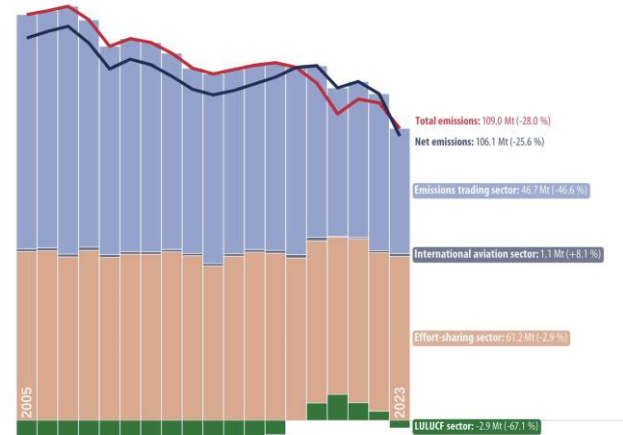
- Snižující se trend absorpce uhlíku v půdách, využití této příležitosti ve prospěch sektoru bioenergie -> CCS/BECCS/biochar
- NÁVRH KOMISE: V případě, že členský stát emituje emise místo absorpce, není možné pracovat s nízkým rizikem analýzy rizik pod RED III

Figure 6 – LULUCF emissions in Czechia

Data source: [EEA](#) (2030 target is based on 2016–2018 baseline). 2024.

Figure 1 – Czechia's greenhouse gas emissions in million tonnes (Mt), 2005–2023

Data source: European Environment Agency (EEA), 2024.

OMNIBUS: Potenciální zjednodušení pro reporting a náležitou péči v oblasti udržitelnosti

Evropská komise představila 26. února 2025 legislativní balíček Omnibus I, který má za cíl zjednodušení a zefektivnění pravidel pro náležitou péči v oblasti udržitelnosti

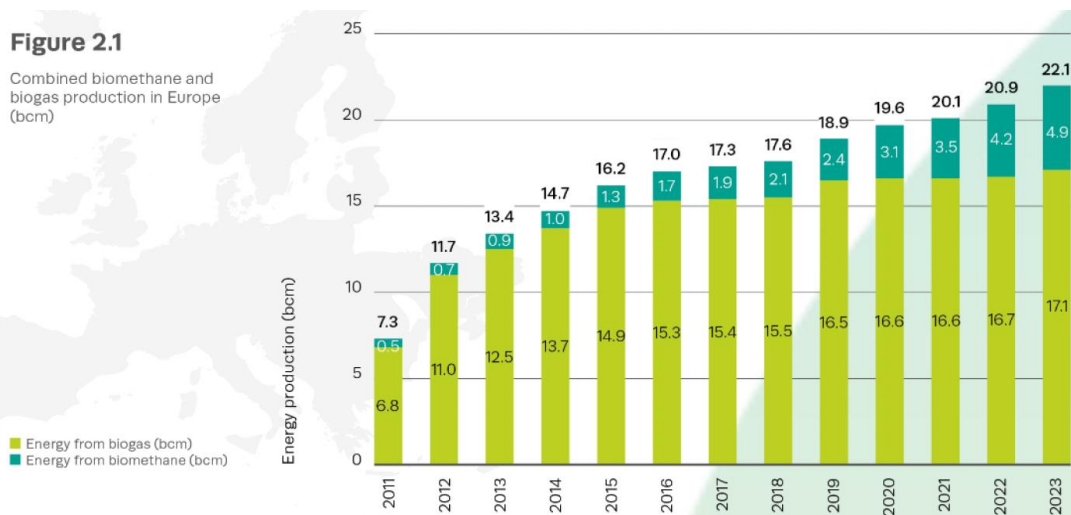
- Součástí balíčku jsou 1) posunutí závazných termínů plnění (tzv. “stop-the-clock”) a dále 2) věcná reforma
- Hovořilo se i o zařazení směrnice RED III pod Omnibus, nicméně tento krok by mohl být dvousečný a skončit negativně
- Pokud se však objeví možnost revize RED III, chceme se zaměřit na zvýšení hranice plnění ze 7,5 MW zpět na 20 MW pro teplárenství, revizi průmyslové kulatiny, kaskádového principu a zákazu využití kořenů a pařezů

Bioplyn: aktuální statistiky v EU

- 19 632 bioplynových stanic v EU (2024)
- Produkce: 17,1 bcm bioplynu ~182 TWh
- Suroviny: převážně zemědělské a organické odpady
- Digestát → snižuje spotřebu minerálních hnojiv, vrací živiny do půdy
- Flexibilita a řiditelnost – stabilní výkon, rychlá regulace a podpora integrace fotovoltaiky a větru
- Německo aktivně zvyšuje instalovaný výkon BPS pro špičkové provozu

Figure 2.1

Combined biomethane and biogas production in Europe (bcm)

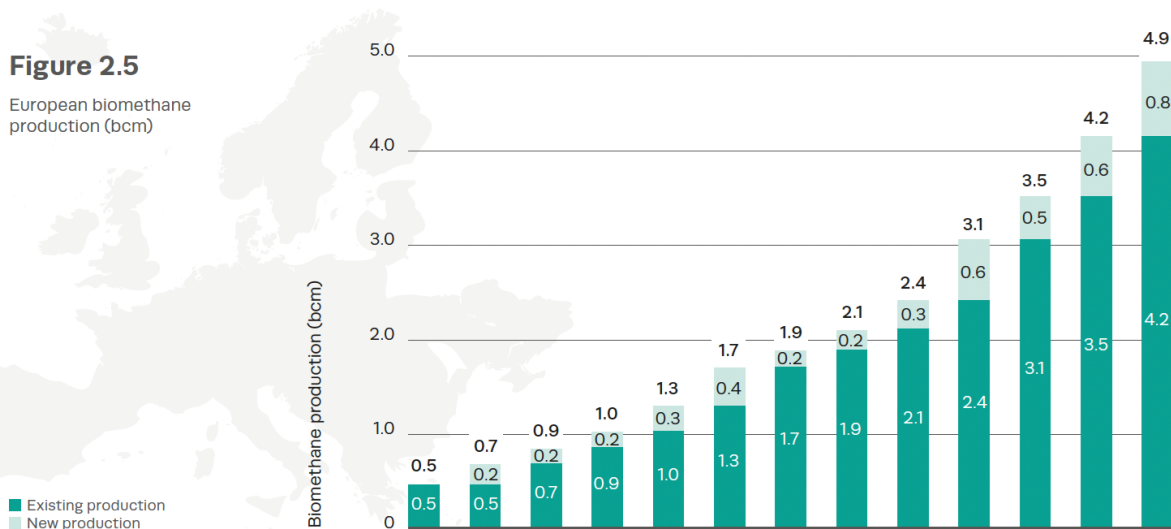

Biometan: aktuální statistiky v EU (EBA)

- 1 510 biometanových stanic v EU (2024), meziroční nárůst +30 %
- Produkce 2023: 4,9 bcm (~52 TWh) → +0,8 bcm meziročně (+18 %)
- Biometan je využíván v distribučních soustavách, průmyslu a dopravě (bioCNG/bioLNG)
- Průměrná stanice: ~44 GWh/rok
- Politické cíle:
 - 35 bcm do 2030 (REPowerEU)
 - rostoucí role v EU ETS, národních závazcích a trhu s GOs

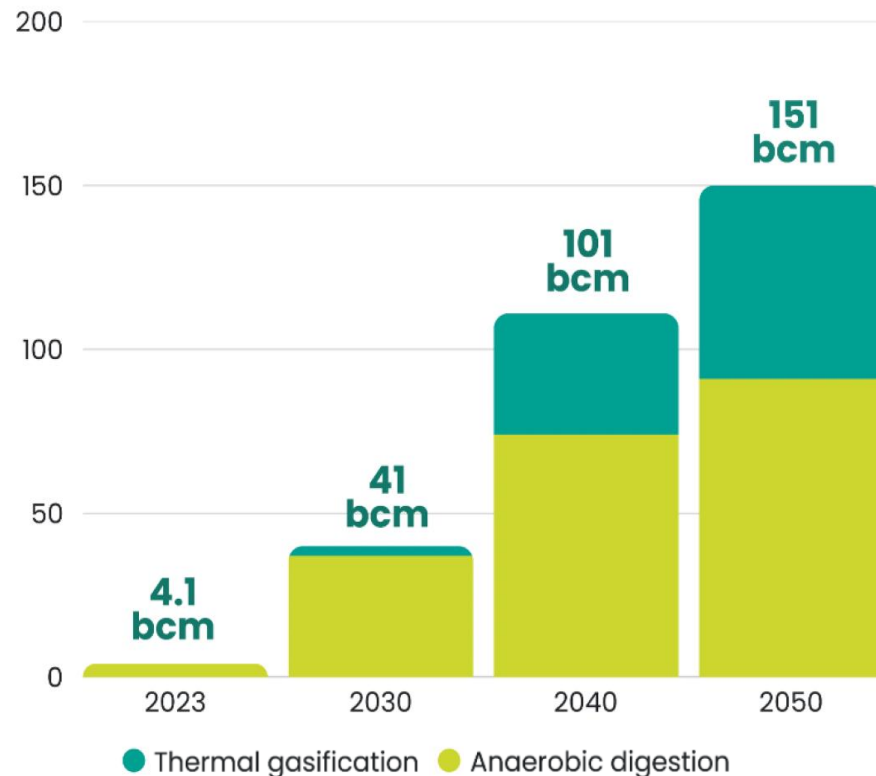
Figure 2.5

European biomethane production (bcm)

Bioplyn a biometan: výhled a potenciál do 2040 (EBA Roadmap)

- Bioplyn a biometan dnes pokrývají cca 7 % spotřeby plynu EU
- Potenciál bioplynu a biometanu (kombinace AD + zplyňování):
 - 41 bcm do 2030
 - 101 bcm do 2040
 - 151 bcm do 2050
- Soukromé investice již přesáhly 27+ mld. € do roku 2030
- Potenciál rozvoje je závislý na infrastruktuře, jednotném trhu s GOs a povolovacích řízeních
- Výhled počítá s růstem v teplárenství, průmyslu a dopravě (zejména bioLNG)

EBA European Biomethane Week

ALBERT KASSIES
DIRECTOR NEW ENERGY
TATA STEEL NEDERLAND

Biogenní CO₂ v evropské debatě

- = Biogenní CO₂ se stává významnou součástí klimatických nástrojů EU (CDR)
- Biogenní CO₂ vznikající při výrobě bioplynu a biometanu je neutrální (uzavřený cyklus)
 - Využitelný v průmyslu (CCU – potravinářství, chemie, e-paliva) nebo uložení (CCS/BECCS)
 - EU jej zařazuje do CRCF (Carbon Removal Certification Framework) jako uznatelný CDR nástroj
 - Do roku 2040 může biogenní CO₂ nahradit až 89 Mt fosilního CO₂ v evropském průmyslu
 - Schválena metodika a certifikace CRCF

Zdroj: EBA Roadmap towards 2040 (2025); CRCF – European Commission

Nová povinnost úspor GHG

- Důležitý pilíř na cestě k udržitelnosti, emise z celého cyklu, nikoli “na výfuku”
- Hranice výkonu stejné jako pro KÚ (2 MW pro plynná paliva, 20 resp. 7,5 MW pro pevnou biomasu)
- Povinnosti jsou zakotveny v RED III:
- Nové zdroje min. 80 %
- Stávající zdroje (před 2021) → min. 80 % po 15 letech provozu (nejdříve v r. 2026 nejpozději 2029)
- Stávající zdroje mohou mít dle směrnice odklad:
- Do 31. prosince 2030 lze pro účely uvedené v odst. 1 prvním pododstavci písm. a), b) a c) tohoto článku (tedy mj. pro účely poskytování provozní podpory) zohledňovat rovněž energie z biopaliv, biokapalin a paliv z biomasy, pokud;
- a) podpora byla poskytnuta před 20. listopadem 2023 v souladu s kritérii udržitelnosti a úspor skleníkových plynů stanovenými v článku 29 směrnice (EU) 2018/2001 ve znění platném ke dni 29. září 2020, a
- b) podpora byla poskytnuta ve formě dlouhodobé podpory, přičemž na začátku období podpory byla stanovena pevná částka, a za předpokladu, že je zaveden opravný mechanismus zamezující nadměrné kompenzací“.

Povinné úspory GHG: Národní legislativa

- Novelizovaný § 4 odst. 4) zákona o POZE zavedl v roce 2021 povinnost dosahovat úspor GHG jako podmínku práva na provozní podporu (nikoli obecnou povinnost)
- Bod 19 přechodných ustanovení tuto povinnost pro zdroje uvedené před nabytím účinnosti zákona odsunul na rok 2030
- Letos byla schválena novela energetického zákona (87/2025), která ukládá obecnou povinnost úspor GHG dosahovat a rozšiřuje tuto povinnost o zdroje na pevnou biomasu s výkonem 7,5 MW
- Přechodná ustanovení odkládají povinnost pro zdroje na pevnou biomasu s výkonem 7,5 - 20 MW do roku 2031

Novela vyhlášky 110/2022

Mimo jiné stanoví podrobnosti k úsporám GHG

Požádali jsme MPO o odložení termínu dosahování úspor GHG na rok 2030

Nyní je ve vyhlášce termín 2027 (při auditu v roce 2027 prokázat, že od 1.1.2027 jsou již požadavky úspor GHG plněny)

Nejedná se však o finální verzi

HK ČR, Svaz průmyslu a KOZE zaslaly připomínky požadující odklad

- v případě výroby elektřiny z bioplynu do 31.12. 2029
- v případě výroby energie z biomasy do 31.12. 2030

Jak úspor dosáhnout?

v jednoduchosti

$$\text{GHG} = \frac{\text{Veškeré emise (pěstování, doprava, **skladování**)}}{\text{Využitá energie}} \quad (\text{g/GJ})$$

2025	2026	2027	2028	2029	2030
	Vyhlášení aukcí na biometan, Q2, realizace 36 měs	Povinnost GHG: zakrýt koncák, zvýšit využití tepla, změnit vstupní suroviny (hnojení)		Spuštění biometanu	
	Náklady na dosažení úspor GHG částečně zmařená investice, zakonzervování stávající stavu Zvýšená administrativní zátěž v době projektování biometanové projektu				

Děkuji za pozornost

Jan Habart - předseda CZ Biom
Habart@biom.cz +420 603 273 672

